بسمه تعالی

عالم ناسوت :مراد از این عالم، همان عالم طبیعت و شهادت و ملُک است یعنی جهان جسمانی و اجسام و ماده و مادیات که در آن حرکت و زمان و مکان نقش دارد .عالم ناسوت مانند پوست است نسبت به عالم ملکوت یعنی قشر عالم ملکوت است.

برای مثال گردويي رو تصور کنید ، پوست گردو میشود عالم ناسوت که قابل دیدن و لمس است .ولی محتوای داخل گردو عالم ملکوت و در صورتی قابل دیدن است که به درستی از پوست عبور کنید .پس دنیايي که در آن زندگی میکنیم مانند این گردوست که پوست آن ناسوت و محتوای آن ملکوت...یعنی ورای این جهان قابل لمس و قابل مشاهده عالمی هست که قابل مشاهده برای عوام نیست الا به تقوا و پرهیزگاری .همانگونه که حضرت ابراهیم علیه السلام از خداوند خواست که ملکوت آسمان و زمین رو به من نشان بده و به اذن خدا مشاهده کرد.

.عالم ملکوت :مراد، همان، عالم غیب و عالم نفس و عالم مجردات مانند فرشته ها است که به آن عالم مثال و عالم برزخ هم اطلاق می گردد و آن که عالم ملکوت اعلی مرتبه ایست برتر از عالم طبیعت که دارای ابعادی است امّا فاقد حرکت و زمان و تغییر است .این عالم خود بر دو گونه است یکی است مانند وجود انسان ها در برزخ و قبر و جهان بعد از مرگ .برای مثال به روایت » ملکوت اسفل « مجردات محضه است مانند عالم ملائکه و دیگری زیر توجه کنید:

امام باقر علیه السلام از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل کرده است که فرمود : صبح کن و روزت را بگذران که یا دانشمند باشی یا دانشجو و بپرهیز از این که عمرت در لذت های غفلت زا و کام جوئی های زیان بخش سپری گردد.

خداوند متعال در قرآن مجید ذکر فرموده است که کذالک نری ابراهیم ملکوت السموات و الارض .دیدم حضرت دست های مبارک را به طرف آسمان بلند کرد و به من فرمود : نگاه کن چه م یبینی؟ من نوری را دیدم که از دست مبارک آن حضرت به آسمان متصل شده بود به گونه ای که چشم ها خیره م یشد .سپس فرمود :ابراهیم ملکوت آسمان و زمین را این چنین دید و بعد دست مرا گرفت و به درون خانه برد و لباس خود را عوض نمود و به من فرمود که :چشم هایت را ببند. چشم هایم را بستم، بعد از لحظه ای فرمود که : آیا م یدانی که هم اکنون کجا هستی؟ عرض کردم :خیر، فرمود :الان در آن ظلمتی هستی که ذوالقرنین را در آن راه افتاده بود، عرض کردم :اجازه م یدهید چشمانم را باز کنم؟ فرمود :باز کن، اما چیزی طلب نکنی. وقتی چشم هایم را باز کردم در تاریکی محض بودم به طوری که جلوی پاهایم را نم یدیدم سپس اندکی جلو رفتیم فرمود: میدانی الان کجا هستی؟ گفتم :خیر فرمود :بر سرچشمه ی خضر علیه السلام که از آن آب زندگانی و حیات دائمی خورده بود به همین صورت مرا از عالمی به عالم دیگر برد تا به آخر دنیا رسیدیم، فرمود :ملکوت آسمان ها و زمین ها را که ابراهیم دید این چنین بود که تو دیدی، خلقت خدا را دوازده عالم است و هر امامی که از دنیا برود در یکی از این عالم ها ساکن م یشود تا اینکه قائم آل محمد علیه السلام ظهور کند. سپس به من فرمود :چشم هایت را ببند و من اطاعت کردم و مجددا فرمود :چشم هایت را باز کن وقتی، چشم هایم را باز کردم خودم را در خانه آن حضرت دیدم، حضرت دوباره لباس اولش را پوشید و به مجلس اول آمد وقتی بررسی کردم دیدم این سیرها تماما در سه ساعت انجام شده بود.

عالم جبروت :مراد، همان عالم عقل و عالم معناست و فوق عالم ملکوت است.
در اثبات عالم جبروت و عقل گفته شده از آنجا که عالم لاهوت و ذات الله که برخی فلاسفه معتقدند :وسیع و احد و دارای بساطت محض است ، نمی شده اند که بدون واسطه و (صادر اول) تواند مستقیما و بلاواسطه به وجود آورنده و مدبر و محیط بر عالم طبیعت و عالم ملکوت شود لذا قائل به مستقیماً ذات اقدس خداوند به او توجه کرده است و مدعی شده اند که صادر اول، باید کاملترین و بسیط ترین ممکنات باشد که به سایر موجودات مادون خود، افاضة وجود کند، چنین موجودی باید جدای از ماده و زمان و مکان باشد. این چنین موجودی را به اصطلاح عقل می نامند

عالم لاهوت :مراد همان عالم الوهیت و عالم ربوبی است یعنی ذات مقدس الله که تمام صفات جمال و جلال خدا را داراست .ذات پروردگار به تنهایي عالمی است و عظیم ترین عوالم است، زیرا ذات حق، بر همه ی عوالم احاطه دارد و ذره ای از احاطة ا خارج نمی باشد.

به طور خلاصه:

عالم ناسوت همین عالم دنیاست و مادیات که انسان در آن جسمیت دارد و زندگی میکند و در بند زمان و مکان است.

عالم ملکوت فراتر از عالم ناسوت است .عالم ورای این دنیاست.مانند عالم برزخ ویا عالم فرشته ها قوانین حاکم براین عالم با قوانین حاکم بر عالم ناسوت فرق دارد .مثلا ممکن است شما لحظه ای در عالم ملکوت باشید ولی هم زمان آن یک لحظه100 سال عالم ناسوت باشد یا بر عکس.

عالم جبروت : خداوند جهان هستی را با واسطه ای به نام عقل مجرد به وجود آورد یا همان عقل کامل که آیینه ی تمام نمای علم خداوند است و اصل تمام موجودات عالم به این عقل بر میگردد .پس این عقل منبع علم خداوند است یا عقل کامل.

عالم لاهوت : همان ذات اقدس الله است که قابل تصور نیست.

تنظیم: (محمدعلی شرطان)

(الهم عجل لولیک الفرج)